

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Žiogelis“
direktoriaus 2021 m. rugsėjo 14 d.
įsakymu Nr. V-177

KLAIPĖDOS LOPŠELIS – DARŽELIS „ŽIOGELIS“ PEDAGOGŲ (DARBUOTOJŲ) ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pedagogų (darbuotojų) etikos kodekse (toliau - kodeksas) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi pedagogai ir darbuotojai.

2. Kodeksas skiriamas tam, kad padėtų lopšelio – darželio pedagogams, darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. Kodeksas papildo pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, lopšelio-darželio nuostatuose, vidaus ir darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgą persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos įstaigoje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

III SKYRIUS

KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Kodekso paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas lopšelio – darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams ir darbuotojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademines srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Skatinti pedagogų ir darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikejimą lopšelio -darželio veikla.

7. Padėti įstaigos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias darbinio gyvenimo situacijas kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

8. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams, siekiant ugdyti pozityvų elgesį, sukuriant draugišką ir saugią atmosferą.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Pedagogai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti lopšelio - darželio siekius, garbingai atstovauti mokyklos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Objektiviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas.

12. Siekti aukštesnės kompetencijos pagal užimamą pareigybę, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.

13. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (mokyklos taryba, tėvų taryba ir kitomis).

14. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

15. Užkirsti kelią patyčioms (žodinėms, fizinėms, socialinėms, elektroninėms) ir smurto bei prievartos apraiškoms.

16. Į patyčias nedelsiant reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.).

17. Suprasti, jog etiką pažeidžia:

17.1. Kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

17.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

17.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

17.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).

18. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu santykiu.

19. Pedagogų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių lopšelio – darželio “Žiogelis” bendruomenės nario etikos principų.

20. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

21. Suprasti, jog akademinėi laisvei prieštarauja:

21.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

21.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

21.3. bendruomenės ir vaikų tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

22. Tausoti ir atsakingai naudoti įstaigos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybes, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

22.1. įstaigos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

22.2. piktnaudžiavimas įstaigos ištekliais vykdant projektus ar kitą veiklą;

22.3. kolegų nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

23. Įstaigos apeliacinės bei ginčų komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

24. Remti ir plėtoti vaikų laisves ir teises, skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

25. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas gali ir turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

26. Kiekvienas įstaigos narys turi priimti pagal pareigybines funkcija dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

27. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V SKYRIUS MOKYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

28. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

29. Pedagogai, darbuotojai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą vykstančioms patyčioms ir smurtui, į patyčias reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų at kt.), užkirsti kelią vaikų nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams. Vaikų žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su tikslais, priklausantis nuo vaiko individualumo.

30. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų priėmimas iš vaikų tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

31. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš vaiko tėvų (globėjų, rūpintojų).

32. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais.

33. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie vaiką be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

34. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

35. Būtina kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

36. Priimtas kodeksas skelbiamas viešai lopšelio - darželio „Žiogelis“ bendruomenei.

37. Lopšelio-darželio „Žiogelis“ bendruomenė įsipareigoja gerbti kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.

38. Kodekso vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 3 įstaigos darbuotojų.

39. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu, kurį tvirtina lopšelio – darželio „Žiogelis“ direktorius.

40. Sankcijos už pedagogų, darbuotojų etikos pažeidimus atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemones (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviškinimas ir pan.). Kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti ir vidinės atestacijos metu bei kitais atvejais.

41. Kodeksas negali numatyti visų nepagarbos atvejus pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, pedagogų (darbuotojų) etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su pedagogo, darbuotojo etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

42. Kodeksas priimtas kaip mokyklos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

43. Kodeksas gali būti papildytas, keičiamas bendru įstaigos darbuotojų susitarimu, to reikalaujant 1/3 bendruomenės narių.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Žiogelis“ tarybos

2021 m. rugsėjo 8 d. posėdžio protokoliniu nutarimu

(posėdžio protokolo Nr. V3-04)